

Министерство культуры Республики Беларусь

Белорусский государственный университет
культуры и искусств

КУЛЬТУРА БЕЛАРУСИ: РЕАЛИИ СОВРЕМЕННОСТИ

XIV Международная научно-практическая конференция,
посвященная 50-летию учреждения образования
«Белорусский государственный университет
культуры и искусств»
(Минск, 7 октября 2025 г.)

Сборник научных статей

Минск
БГУКИ
2025

УДК 008+930.85(476)(082)
ББК 71(4Бел)я431
К 906

Редакционная коллегия:

*Н. В. Карчевская (пред.), Е. Е. Корсакова, Ю. М. Галковская,
Е. В. Пагоцкая, Т. В. Ротко, С. В. Масленченко*

Рецензенты:

*Т. В. Котович, доктор искусствоведения, профессор;
С. Н. Немцова-Амбарян, доктор искусствоведения, доцент*

К906 **Культура** Беларуси: реалии современности : XIV Междунар. науч.-
практ. конф., посвящ. 50-летию учреждения образования «Бел. гос. ун-т
культуры и искусств», Минск, 7 окт. 2025 г.: сб. науч. ст. / М-во
культуры Респ. Беларусь, Бел. гос. ун-т культуры и искусств ; редкол.:
Н. В. Карчевская (пред.) [и др.]. – Мн. : БГУКИ, 2025. – 374 с.
ISBN 978-985-522-395-6.

В сборник вошли статьи участников XIV Международной научно-практической конференции «Культура Беларуси: реалии современности», посвященной 50-летию Белорусского государственного университета культуры и искусств.

В докладах ученых и исследователей из Беларуси, России, Китая, Азербайджана рассмотрены актуальные проблемы теории и истории искусства и культуры, аспекты и приоритеты развития библиотечно-информационной деятельности, современные тенденции музейного дела и охраны историко-культурного наследия, язык и литература как компоненты информационно-образовательного пространства, актуальные направления исследований социально-культурной деятельности, информационные технологии и цифровизация культуры в XXI в.

Издание адресуется научным работникам, преподавателям, аспирантам, магистрантам и студентам учреждений высшего образования сферы культуры.

УДК 008+930.85(476)(082)
ББК 71(4Бел)я431

*Издание осуществлено при финансовой поддержке
Министерства культуры Республики Беларусь*

ISBN 978-985-522-395-6

© Учреждение образования
«Белорусский государственный
университет культуры и искусств», 2025

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Белакурскі В. М., Белакурская Ж. Я. Філасофія і паэзія як спасціжэнне існага</i>	8
<i>Бортновский В. В. Творческий портрет Л. М. Гинзбурга в контексте музыкальной культуры России XX в.</i>	12
<i>Вайцехович Н. Ю. Современные направления социокультурной деятельности библиотек</i>	14
<i>Вдовина Н. В., Авуль Л. А., Николенко А. В. Вклад профессорско-преподавательского состава факультета информационно-документных коммуникаций БГУКИ в исследование актуальных проблем библиотечно-информационного образования Беларуси</i>	20
<i>Власова Ю. В. Актуализация еврейского культурного наследия в музеях Национального Полоцкого историко-культурного музея-заповедника</i>	23
<i>Войтик С. Ф. Многоголосие в традиционном ансамблевом пении Центральной Беларуси на примере Минской области</i>	27
<i>Волоткович В. М. Музыкально-просветительская деятельность как форма духовного искусства</i>	31
<i>Галковская Ю. Н. О контексте и концептах современного библиотечно-информационного образования</i>	36
<i>Гладырева Н. А. Перспективы развития медиабезопасности в университетских библиотеках: взгляд в будущее</i>	41
<i>Го Хэцзюнь. Чань-буддизм в диалоге религий средневекового Китая</i>	43
<i>Гончарик Н. Г., Серёгина Л. А. Цифровая трансформация коммуникаций учреждений культуры: средства реализации и проблемы</i>	46
<i>Гриценко А. Б. Художественные черты архитектурных пейзажей кричевских художников первой четверти XXI в.</i>	50
<i>Громова О. М. Продвижение культурной самобытности российских регионов: идентификационные стратегии</i>	54
<i>Даррас Р. Н. Культурная уникальность в условиях глобализации: стиль жизни белорусов</i>	56
<i>Джумантаева Т. А. Музеализация как метод актуализации историко-культурного наследия в креативном пространстве исторического города</i>	60
<i>Довжик Е. Н. Оркестровые принципы Джона Филипа Сузы</i>	65
<i>Дун Сяосинь. Жанрово-тематическое разнообразие европейской фарфоровой скульптуры малых форм XVIII – начала XXI в.</i>	70
<i>Дэн Цзяюю. Исторические истоки и культурное значение традиции «Железный цветок» уезда Цюэшань</i>	74
<i>Ермоленко В. Е. Культурная память: как прошлое становится частью нас</i>	77

<i>Жилинская Т. С., Якимович В. С., Бабенкова Н. Д.</i> Мобильное приложение как инструмент популяризации музыкального наследия.....	82
<i>Жэнь Сюйкунь.</i> Детский радиотеатр как средство гражданско-патриотического воспитания детей в Беларуси и Китае.....	86
<i>Зимица М. В.</i> Этические аспекты реставрационного вмешательства в структуру музейного предмета.....	91
<i>Зыгмантович С. В.</i> Формирование научно-исследовательской компетентности магистрантов специальности «библиотечно-информационная деятельность».....	94
<i>Зыкун Г. В.</i> Применение мобильного информационного комплекса в социокультурной деятельности органов пограничной службы Республики Беларусь: исторический и современный опыт.....	100
<i>Зыковская Н. Л.</i> Видеоигры в контексте подростковой социализации: анализ дискурсов и моделей взаимодействия.....	103
<i>Клопотюк Д. И.</i> Гейминг: подростковая идентичность в эпоху цифровой культуры.....	107
<i>Коваленя Е. Г.</i> Деятельность системы зарубежных культурных центров Китайской Народной Республики в Республике Беларусь.....	111
<i>Козленко Е. Ю.</i> Потенциал социального партнерства в контексте социокультурной деятельности библиотек.....	114
<i>Косарева В. А.</i> Анализ проблем авторского права в музыкальной индустрии Беларуси.....	118
<i>Кошина Е. И.</i> Из опыта преподавания сценической речи на кафедре театрального творчества БГУКИ.....	122
<i>Красилов Б. А.</i> Художественное осмысление образа Родины в театрализованном эпизоде «Помним, гордимся, не предадим!».....	126
<i>Кривошеева С. В.</i> Специфика применения инновационных технологий в сценографии драматического и музыкального театра Беларуси первой четверти XXI в.....	130
<i>Криштаносова Е. А.</i> Специфика социокультурной коммуникации в современном обществе.....	132
<i>Крывалап А. Д.</i> Метадалагічная спадчына культурных даследаванняў: сацыяльны дэтэрмінізм.....	135
<i>Кудинова А. В.</i> Музейные индустрии и культурно-познавательный туризм.....	139
<i>Кудрявцева Е. Л., Платонова Э. Е.</i> Некоторые вопросы организации процесса обучения иностранному языку на современном этапе.....	142
<i>Кухто Л. К.</i> Интерпретация текстов традиционной китайской культуры как предметная область современных исследований.....	146
<i>Лаво Р. С., Морозов С. А.</i> Музейные индустрии и арт-бизнес.....	149
<i>Лазаретова И. В.</i> Фортепианный цикл Е. В. Атрашкевич «Музыкальное приношение преподобной Евфросинии, игумении и княжне Полоцкой» как духовно-просветительский проект современного белорусского искусства.....	152
<i>Лампе И. Ю.</i> Использование специфических средств японской культуры в работах современных белорусских художников.....	156
<i>Ландина Л. В.</i> Коммеморация в цивилизациях Античности.....	161

Лінькова Н. А. Сучасная беларуская выцінанка як сродак рэпрэзентацыі нацыянальнай культурнай спадчыны.....	165
Лубінская А. П. Фарміраванне моўнай асобы будучага спецыяліста ў сферы культуры і мастацтваў.....	168
Лун Сінъпин. Сравнительный анализ рекреационных пространств Беларуси и Китая.....	172
Любимов Я. А. Цифровые миры как «лаборатории мира»: к постановке проблемы и методологии исследования симбиотических сообществ.....	176
Мальшева Д. А. Фестиваль в контексте функционирования праздничной культуры региона: логика экосистемного подхода.....	178
Мартыросян К. М., Вицелярова К. Н. Роль высших учебных заведений в формировании ценностных ориентиров патриотизма и гражданственности у студенческой молодежи	181
Масленченко С. В. Трансформация понимания цифровизации культуры в контексте развития искусственного интеллекта.....	186
Машнюк Г. А. Месца дзіцячых музеяў у краінах Азіі ў першай чвэрці XXI ст.	189
Миргородский А. Г. Воспитательный аспект музыки в формировании активной гражданской позиции	192
Михалёва Е. А. Любовь, брак, многодетность – традиционные семейные ценности белорусов	196
Мишуткина Т. И. Социокультурное проектирование: актуальность исследований в контексте формирования цифровой культуры будущих специалистов.....	199
Молдованова Е. С. Интерпретация детской игры в западном культурном дискурсе.....	203
Мордань Д. А. Белорусское народное песенное искусство в театральном искусстве: психологический и эмоциональный аспект	206
Новикова В. А. Мифы и легенды в современной театрально- музыкальной культуре Беларуси.....	209
Носикова К. А. Семья как художественная концепция: витебский текстиль на VII Международном фестивале «Текстильный букет».....	212
Павлова О. А. К вопросу о гносеологическом статусе теории социально-культурной деятельности в эпоху креативных индустрий	217
Пагоцкая Е. В. Особенности организации творческой деятельности студентов факультета художественной культуры БГУКИ	221
Пацценко С. А. Историко-культурный туризм как средство формирования патриотических ценностей в молодежной среде.....	224
Песецкая Т. И., Новицкая К. И., Пашкевич М. А. Нейронные сети как драйвер создания медиаконтента для учреждений культуры	228
Петражыцкая В. М. Гадзіннікі ў зборах музеяў Віцебскай вобласці: аналіз крыніц пастануплення і асаблівасці складу калекцый	232
Пириев И. Ф. Театральное искусство в призме теории нечеткой логики	235
Писарчик М. С. Музыкальное и театральное искусство в контексте драматического спектакля	238

<i>Пісарэнка А. М.</i> Культура маўлення спецыяліста як спосаб эфектыўных зносін у прафесійнай сферы	241
<i>Рогачёва О. В.</i> Эволюция понятия «рекреация» в контексте современной педагогики досуга	245
<i>Самосюк Н. В.</i> Супрасльскі манастыр в социокультурном контексте межрелигиозных споров в межвоенный период	248
<i>Свердлова Ю. М.</i> Арт-коммуникация как отражение реляционной парадигмы в искусстве	251
<i>Свечникова Е. В.</i> Современное искусство Беларуси: поиск нового.....	255
<i>Севастов К. В.</i> Искусство постмодерна как фактор проблематизации процесса самоопределения: трансгрессия идентификации в современном киноискусстве	260
<i>Сергеева О. О.</i> Исполнительство на барочном гобое в контексте возрождения аутентичной музыкальной культуры	264
<i>Славинская Н. В.</i> Новые религиозные движения: концептуализация термина	268
<i>Смолік А. І.</i> Станаўленне і развіццё навуковых гісторыка- культурных ведаў у Беларусі	272
<i>Соколовская М. М.</i> Семиотика китайской культуры	276
<i>Столяр О. Н.</i> Перспективы развития бального танца в Беларуси	279
<i>Столяров Н. Ф.</i> Библиотека при Свято-Симеоновском кафедральном соборе в контексте возрождения религиозной жизни Бреста	283
<i>Су Жунци.</i> Актерские школы драматического театра Китая и Беларуси второй половины XX в.: проблемы синтеза национальных традиций и учения К. С. Станиславского.....	285
<i>Сун Чанлун.</i> Особенности репрезентации исторической памяти о войне в культурно-парковых и мемориальных комплексах Китая и Беларуси.....	289
<i>Сюй Цзинань.</i> Поэтичность в живописи Натальи Залозной	293
<i>Трофимук С. В.</i> Специфика влияния семейной и школьной среды на развитие навыков чтения у младших школьников	297
<i>Трусаў А. А.</i> Захаваанне, кансервацыя і рэстаўрацыя керамічных вырабаў	300
<i>Тупчиенко Б. Н.</i> Образы богов и героев в современной книжной иллюстрации Беларуси и России	305
<i>Тычына С. М.</i> Асаблівасці псіхалагізму ў апавесці М. Зарэцкага «Голы звер».....	308
<i>Фань Чжунтао.</i> Исследование орнаментов повседневных артефактов в китайском и белорусском декоративно-прикладном искусстве	312
<i>Федорец Я. В., Василевич О. Е.</i> Формирование белорусского натюрморта: истоки интереса к жанру в творчестве И. Ф. Хруцкого.....	316
<i>Федосова А. А., Гаврилова А. В.</i> Культурно-детерминированная адаптация цветовых решений в рекламной коммуникации: анализ белорусской и китайской аудиторий	319

<i>Хамутова І. В.</i> Культуралагічнае даследаванне абраду калядавання: метадалагічны апарат	324
<i>Ци Ятин, Ротыко Т. В.</i> Вклад Марка Шагала в искусство книги.....	326
<i>Чжан Ваньцин.</i> Пасторальная живопись китайского художника Ван Кеды.....	331
<i>Чжан Янь.</i> Развитие китайского хореографического образования в эпоху династии Тан (618–907 гг.)	334
<i>Чжоу Тун.</i> Опыт проведения китайско-российских международных соревнований по танцевальному спорту в 2024 г.	336
<i>Чжу Гэлимэн.</i> Преломление древних церковно-певческих традиций в церковной музыке А. Бондаренко	339
<i>Чжун Дачжэндун.</i> Трансформации традиционной культуры в условиях урбанизации: теоретический аспект	342
<i>Чэнь Вэньвэнь.</i> Развитие современного любительского декоративно-прикладного искусства Беларуси в культурном пространстве XXI в.....	345
<i>Чэнь Пэйцзинь.</i> Кантата «Хуанхэ» Сянь Синхая как образец творческой интерпретации традиций европейской академической музыки	349
<i>Шелупенко Н. Е., Пинчук А. С.</i> Ценности-цели и ценности-средства гражданско-патриотического воспитания студенческой молодежи.....	354
<i>Шеметова А. А.</i> Патриотическая составляющая адаптации китайских обучающихся в Республике Беларусь.....	357
<i>Шипунова Е. А., Ерёменко А. Г.</i> Доступная среда в музейном пространстве.....	361
<i>Юе Мин.</i> О трактовке принципа концертности в современной белорусской и китайской музыке.....	366
<i>Языкович В. Р.</i> Анализ социокультурной динамики белорусского общества в трудах ученых БГУКИ	369

В. М. Белакурскі, кандыдат філасофскіх навук, дацэнт, дацэнт кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»;

Ж. Я. Белакурская, кандыдат філалагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры міжкультурных камунікацый і рэкламы ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ФІЛАСОФІЯ І ПАЗЫІЯ ЯК СПАСЦІЖЭННЕ ІСНАГА

Анатацыя. Разглядаюцца ўнутранае адзінства, а таксама спецыфіка філасофскай і паэтычнай творчасці як спосабаў засваення свету чалавекам. Праведзены кампаратыўны аналіз паэтычнага і філасофскага інструментарыя ў гістарычным і творчым працэсах. На падставе гісторыі філасофскай рэфлексіі дадзенай праблемы вызначаны трансфармацыі, якія адбыліся ў яе сэнсавым і вобразна-сімвалічным полі ў адказ на выклікі часу. Супастаўляюцца функцыі філасофіі і паэзіі ў кантэксце цэласнага асэнсавання існага. Раскрываецца феномен канвергенцыі філасофскага і паэтычнага тэксту. Абгрунтоўваецца думка аб тым, што сучасная сэнсавая сугучнасць карцін свету, створаных філосафам і паэтам, актуалізуе патрэбу іх узаемнай дапаўняльнасці ў культуры.

Ключавыя словы: філасофія, паэзія, існае, гісторыя філасофіі, творчасць, метафізічнае, паэтычная творчасць, ідэя, паняцце, вобраз, канвергенцыя.

V. Belakurski, PhD in Philosophy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social and Humanitarian Disciplines of the Educational Institution «Belarusian State University of Culture and Arts»;

Z. Belakurskaya, PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Intercultural Communications and Advertising of the Educational Institution «Belarusian State University of Culture and Arts»

PHILOSOPHY AND POETRY AS THE UNDERSTANDING OF EXISTENCE

Abstract. The internal unity and specificity of philosophical and poetic creativity as ways of human mastery of the world are considered. A comparative analysis of poetic and philosophical tools in historical and creative processes is conducted. Based on the history of philosophical reflection on this problem, the transformations that have occurred in its semantic and figurative-symbolic field in response to the challenges of time are identified. The functions of philosophy and poetry are compared in the context of a holistic understanding of the existence. The phenomenon

of convergence of philosophical and poetic texts is revealed. The idea is substantiated that the modern semantic coherence of the worldviews created by philosophers and poets actualizes the need for their mutual complementarity in culture.

Keywords: philosophy, poetry, existence, history of philosophy, creativity, metaphysics, poetic creativity, idea, concept, image, convergence.

Філасофія і паэзія адносяцца да найбольш старажытных відаў творчасці чалавека. У адрозненне ад навукі, якая імкнецца да абгрунтаваных і даказаных на аснове фактычнага матэрыялу вывадаў, філасофія валодае пэўнай свабодай у пабудове сваіх інтэлектуальных канструкцый. Менавіта гэта парадніла яе з мастацкай творчасцю, у прыватнасці, з паэзіяй. У старажытным свеце апошняя была цесна звязана з музыкай і дагэтуль існуе як выразная і вытанчаная форма культурнай свядомасці. Яна працягвае выступаць неад'емнай часткай кожнай этнакультуры, паколькі ў сутнасці адлюстроўвае нацыянальны характар народа. Адметнай рысай паэзіі з'яўляецца здольнасць перадаць глыбінны інтуітыўны сінтэз уражанняў ад навакольнага свету, пераломлены праз унутраны вопыт паэта. А калі ўлічваць, што любая асоба ўнікальная, як, у прыватнасці, і асоба вялікага паэта, то нават пры невялікай колькасці тэм і матываў кожны геніяльны паэт можа ўзняць агромністы пласт паэтычнага адлюстравання рэчаіснасці.

Пытанне, ці можа паэтычны твор мець філасофскі змест, хвалявала мысліцеляў ужо ў Антычнасці. Так, Платон настойваў на тым, што паэзія не з'яўляецца філасофіяй. Паводле Платона, філасофія імкнецца да спасціжэння агульнай ідэі, а паэзія звязана толькі з прыватнымі, індывідуальнымі ўяўленнямі асобы. Таму нават у ідэальнай дзяржаве Платона, дзе ўлада належыць філосафам, аўтарам прадугледжана, што паэты павінны быць падвэржаны выгнанню. Платон быў першым, хто паставіў пытанне аб суадносінах філасофіі і паэзіі, негатыўна ацаніўшы ролю апошняй. Разам з тым, як адзначалі аўтарытэтныя даследчыкі, такія як Ф. Шлегель, А. Ф. Лосеў, М. К. Мамардашвілі, ідэал яго ўласнай філасофіі парадаксальна ўяўляе «сапраўдную паэзію і найвышэйшую музыку». Зусім іншую пазіцыю адстойваў Арыстоцель. Ён лічыў, што і паэзія, і філасофія маюць агульнае паходжанне, у аснове якога ляжыць прырода чалавека. Вызначальным момантам выступае тое, што чалавек – «сацыяльная жывёліна». Дзякуючы гэтаму ўзніклі філасофія і мастацтва, бо іх крыніца – імкненне чалавека да ведаў. На такой падставе, згодна Арыстоцелю, можна лічыць, што паэзія, як і філасофія, ёсць форма пазнання рэчаіснасці. Разам з тым Арыстоцель праводзіў пэўную мяжу паміж філасофіяй і паэзіяй. Ён адзначаў, што філасофія звязана і існуе на аснове паняццяў, а паэзія стварае вобразы. Паказваючы істотнае адрозненне паміж паняццем і вобразам, Арыстоцель тым не менш бачыў таксама і тоесныя рысы, падкрэсліваючы, што кожнае паняцце сінтызуе ў сабе індывідуальнае, пераасэнсоўваючы яго як агульнае. Тое ж можна заўважыць і адносна паэзіі, дзе вобраз выступае як агульнае. Паміж вобразам і паняццем, на думку Арыстоцеля, ёсць істотная розніца: паняцце спасцігаецца розумам пры дапамозе філасофскага мыслення, вобраз жа не мысліцца, а сузіраецца паэтам і надалей спасцігаецца з дапамогай паэтычнай інтуіцыі. Гэта вельмі складаны працэс. Нягледзячы на тое, што большасць людзей надзелена мысленнем, не кожны

мога быць паэтам. Менавіта дзякуючы сваёй здольнасці паэт зусім інакш успрымае навакольны свет – свет пачуццёва-рэальных прадметаў, якім большасць людзей не надае належнага значэння з нагоды звыклай паўсядзённасці. Галоўную місію паэта Арыстоцель бачыў у яго здольнасці данесці гэты вобраз з дапамогай свайго твора да чалавека, паколькі той не мае магчымасці непасрэдна сузіраць паняцце асобна ад вобразу. Прычым «задача паэта – гаварыць не аб тым, што было, а аб тым, што магло бы быць, магчыма з-за верагоднасці ці неабходнасці» [1, с. 655].

У XVII ст. пад уплывам філасофіі Р. Дэкарта мастацтва пачалі зводзіць да філасофіі, а эстэтычнае ўспрыняцце наблізілі да інтэлектуальнай функцыі. Каштоўнасць паэтычнага твора бачылася тэарэтыкамі толькі пры ўмове яснасці і выразнасці аўтарскай паэтычнай думкі. Праз стагоддзе еўрапейскі рамантызм у асобе Ф. Шылера і І. В. Гётэ выступіў у абарону самастойнай творчасці паэта, яго незалежнасці ад філасофскага мыслення. У далейшым гэта ідэя знайшла новае абгрунтаванне і развіццё ў працах нямецкіх філосафаў-класікаў. Так, Ф. В. І. Шэлінг пісаў: «Паколькі філасофія, а разам з філасофіяй і ўсе навукі, якія ідуць за ёю следам па шляху ўдасканалення, былі народжаны і ўскормлены паэзіяй, то можна чакаць, што, дасягнуўшы свайго завяршэння, яны вернуцца асобнымі патокамі ў той усеагульны акіян паэзіі, з якога яны выйшлі» [4, с. 485].

А. Шапенгауэр, падыходзячы да дадзенай праблемы з пазіцыі суб'ектыўнага ідэалізму, а таксама ірацыяналізму, імкнуўся ўбачыць у паэтычнай творчасці мастацкага генія свабоднае ад «сусветнай волі пазнання». У сваю чаргу Ф. Ніцшэ ў творы «Нараджэнне трагеды з духу музыкі» вызначаў паэтычную лірыку як «спробу ўраўнаважыць рамкамі высокай культуры (апаланічнага пачатку) бязмежны дзянісійскі музычны сінкрэтызм у міфалагічны перыяд Старажытнай Грэцыі» [2, с. 72–73]. Лірычны верш успрымаўся пры гэтым нямецкім філосафам як нейкае сакральнае працтва або нават закліццэ, дзякуючы якому антычны паэт далучаўся да існага. Тое-на думка выказвалася і раней знакамітымі суайчыннікамі Ф. Ніцшэ, такімі як Ф. Гельдэрлін, Наваліс. Яна знайшла пэўнае абгрунтаванне ў філасофскай сістэме трансцэндэнтальнага ідэалізму Ф. В. І. Шэлінга. У XIX–XX стст. дадзеную ідэю падтрымлівалі паэты С. Георге, Р. М. Рыльке, развівалі філосафы М. Хайдэгер, Х.-Г. Гадамер. Як вобразна заўважыў М. Хайдэгер, паэт, філосаф і прарок стаяць побач, але кожны на сваёй горнай вяршыні. Усіх іх вабіць адзінае сонца ісціны, да якой кожны імкнецца і прыходзіць менавіта сваім, унікальным шляхам: паэт – у выніку раптоўнага інтуітыўнага імгнення, філосаф – дзякуючы адказнаму паслядоўнаму мысленню, прарок – непасрэдна з рук Бога. Таму «сказанае паэтам і сказанае мысляром ніколі не адно і тое ж. Але і тое, і другое могуць гаварыць рознымі спосабамі аб адным. Гэта ўдаецца, праўда, толькі тады, калі бездань паміж паэзіяй і мысленнем бачыцца ясна і выразна. Такое адбываецца, калі паэзія высокая, а мысленне глыбокае» [3, с. 141].

Адсюль становіцца больш зразумелым тое, што, паводле М. Хайдэгера, пераклад філасофскіх ідэй на мову паэзіі не з'яўляецца звыклай механічнай працай і простым запазычваннем, а ўяўляе, па сутнасці, своеасаблівы пераход з адной сістэмы вымярэння да другой. І калі гэта робіцца сапраўдным паэтам,

то выглядае як адкрыццё новага. Паэтычны геній, як правіла, стварае ў творы сваю мову, той унікальны свет, якім раптам вельмі трапна высвечвае невядомыя дагэтуль нават яму сэнсы. У дадзеным кантэксце як асобая з'ява выступае метафізічная паэзія. У ёй звычайна адсутнічаюць эквівалентныя адносіны паміж «думкай» і «вобразам». Сэнсавая прастора метафізічнай паэзіі вызначаецца зваротам паэта да Душы, Сусвету, Бога, дыялогу з імі і г. д. У выніку ўсё гэта «метафізічнае бязмежжа» надае твору генія той універсальны і агульна-началавечы маштаб філасофскага кшталту, дзякуючы якому ў чытача ўзнікае свой асабісты роздум аб існым, сапраўдным, сэнсажыццёвым з адпаведнымі ідэаламі і высновамі. Як нам падаецца, менавіта дадзены вынік меў на ўвазе У. У. Набокаў, калі аднойчы заўважыў, што галоўная задача паэта заключана ў тым, каб пранізваць душу чытача «халадком вечнага».

Асобнай увагі заслугоўвае феномен канвергенцыі паэтычнага і філасофскага тэкстаў. Адзначым, што да нашага часу канвергенцыя выступае своеасаблівай парадыгмай творчага працэсу ў культуры. Звычайна пад ёю разумеюць узнікненне так званых «зон сыходжання» на розных моўных узроўнях. Канвергенцыя філасофскага і паэтычнага тэксту абумоўлена, з аднаго боку, несупярэчлівасцю асноўных тыпалагічных прыкмет дадзеных тэкстаў, а з другой – свядомай стратэгіяй аўтара, накіраванай на сувязь філасофскай і паэтычнай моў. У дадзеным выпадку канвергенцыя нават можа стаць вызначальнай характарыстыкай індывідуальнага стылю творчай асобы (У. С. Салаўёў, Р. М. Рыльке, Х. Л. Борхес).

Такім чынам, пад паэтычнай філасофіяй разумеецца такая форма арганізацыі філасофскага дыскурсу, дзе філасофскі змест не толькі народжаны і развіваецца паэтычнымі сродкамі, але і падпарадкаваны законам паэтычнай мовы. Высокая паэзія стварае мову, у якой верагодна высвечванне новых, невядомых дагэтуль сэнсаў, а філасофія фарміруе структуры мыслення, у якіх мова выступае як «дом існасці».

1. *Аристотель*. Сочинения : в 4 т. / Аристотель. – М. : Мысль, 1975–1983. – Т. 4 / ред. и авт. вступ. ст. А. И. Доватур, Ф. Х. Кессиди ; примеч. В. В. Бибихина [и др.]. – 1983. – 830 с.

2. *Ницше, Ф. В.* Сочинения : в 2 т. : пер. с нем. / Ф. В. Ницше ; сост., ред. и авт. примеч. К. А. Свасьян. – М. : Мысль, 1990. – Т. 1 / пер. с нем. Я. Бермана [и др.]. – 1990. – 831 с.

3. *Хайдеггер, М.* Разговор на проселочной дороге : избр. ст. позд. периода творчества / М. Хайдеггер ; пер. с нем. Т. В. Васильевой [и др.] ; под ред. А. Л. Доброхотова. – М. : Высш. шк., 1991. – 192 с.

4. *Шеллинг, Ф. В. Й.* Сочинения : в 2 т. / Ф. В. Й. Шеллинг ; сост., ред. авт. вступ. ст. А. В. Гулыга. – М. : Мысль, 1987–1989. – Т. 1. – 1987. – 637 с.